

ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ НА ДОНБАСІ: УКРАЇНСЬКИЙ ПОГЛЯД

М. О. Паламарчук, к. політ. наук, с. н. с.,
головний консультант відділу проблем зовнішньої політики та
міжнародної безпеки
Національного інституту стратегічних досліджень

Насамперед хочу відзначити, що щире прагнення президента Володимира Зеленського до миру є основою його політики. Мир визначений найвищим пріоритетом у новій Стратегії національної безпеки України, проект якої було підготовлено за участю Національного інституту стратегічних досліджень.

Але дорога до миру – дорога з двостороннім рухом. На жаль, ми поки не спостерігаємо суттєвої зміни відношення Російської Федерації до України та Заходу. Кремль досі прагне обмежити український суверенітет та послабити НАТО і Європейський Союз. Але, у будь-якому випадку, навіть якщо реальне завершення протистояння знаходиться у віддаленому майбутньому, недосконале перемир'я зазвичай значно краще за війну.

Існуюча стратегічно патова ситуація на Донбасі не надто сприятлива для Кремля, дорого коштує Україні і справжня біда для українських громадян, які живуть на окупованих територіях чи поблизу лінії зіткнення. Тож є певний простір для пошуку рішень принаймні для припинення насильства.

Наразі відсутні доступні альтернативи Мінським угодам. Але ці угоди по суті лише певна рамкова структура. Для заповнення прогалів у цій структурі рішеннями, здатними працювати на практиці, вкрай потрібен принаймні мінімальний рівень довіри між сторонами.

Є певні підстави для дуже обережного оптимізму. Це обмін деяких найбільш медіа-відомих утримуваних осіб у серпні, розведення сил у Станиці Луганській, Золотому та Петрівському, повернення захоплених українських військових кораблів. Всі це сигналізує про можливість хоча б обмеженого прогресу у імплементації Мінських угод.

З іншого боку, зроблені Росією поступки наразі досить «дешеві» для неї. Наразі неясно, чи Кремль готовий надати достатні безпекові гарантії. Це є ключовим для України. Ми переконані, що будь які поступки нашої держави у цій сфері приведуть не до миру, а навпаки, до ескалації збройного конфлікту на Донбасі та його поширення на нові території вже у найближчому майбутньому.

Є три можливі результати майбутньої зустрічі у Нормандському форматі. Найкращий, але і найменш вірогідний – початок тривалого процесу реінтеграції нині контрольованих Росією територій Донбасу. Найгірший сценарій – ми залишимося у тій же ситуації, яку маємо зараз.

Проте також можливо, що вдасться знайти шлях принаймні до «замороження» конфлікту на Донбасі. Це аж ніяк не найкращий варіант, проте він значно кращий, ніж триваюче кровопролиття.

Українські робітники відновлюють міст, який контролюється Росією на території Станиці Луганської

